590/00

Den 27. marts 2000 blev i sag nr. 50.029:

xxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxx

mod

Tryg-Baltica Forsikring
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har husejerforsikring i Tryg-Baltica Forsikring, påstår selskabet pligtig at yde forsikringsdækning for en anmeldt pludselig skade på den forsikrede ejendoms vinduer samt vinduesrammer.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at den anmeldte hændelse ikke kan henføres til forsikringsbetingelsernes bestemmelser om pludselig skade. Endvidere er det selskabets anbringende, at der alene er tale om kosmetisk skade, hvilket er undtaget i forsikringsbetingelserne.

Klageren anmeldte den 1/10 1998, at der i perioden 11/9 1998 til 1/10 1998 var sket skade på ejendommens vinduer. Samtidig hermed sendte klageren en skrivelse til S.. Kommune med anmodning om, at arbejdet i, på og omkring en coaster ved S.. Havn blev stoppet. Af skrivelsen fremgår bl.a.: ”Siden der første gang blev arbejdet på båden – fredag den 11.9 ifølge havnekontoret – har vi været udsat for skader på vores biler og her i dag har jeg erfaret, at også vores vinduer og vinduesrammer såvel i stuen som på 1. salen ud mod vandet er ramt af jernpartikler i forbindelse med arbejdet med vinkelsliber og skærebrænder. Ligeledes er vores havebænk af mærket Trip-Trap mærket af partiklerne – og endvidere, hvad der gælder generelt for alle genstandene, er de sorte

af støv. Det har jeg aldrig oplevet før. Her kunne man også tænke på de sundhedsskadelige virkninger!"

I skrivelse af 7/10 1998 afviste selskabet at yde forsikringsdækning med den ovenfor anførte begrundelse.

Det har siden vist sig, at forureningen stammede fra R.. Maskinfabrik.

Ved sagens indbringelse for nævnet den 7/3 1999 anførte klageren bl.a., at Danmarks Naturfredningsforening var gået ind i sagen. Klageren har i en senere skrivelse af 17/5 1999 til nævnet anført: "Jeg vil gerne lige knytte et par kommentarer til min sag angående jernstøv. Som det fremgår af mine tidligere skrivelser, har jeg anket Tryg-Balticas afgørelse angående skaden på vores hus, hvor jernstøv fra en virksomhed 50 meter væk har ødelagt vinduer, ruder og meget mere. Forsikringsselskabet afslog at dække skaderne under henvisning til, at der ikke var en umiddelbar sammenhæng mellem årsag og virkning etc. – jf. 'Anden pludselig skade' side 7 i policen for villaforsikring. Jeg er selvfølgelig uenig i afgørelsen. Virksomheden har pga. udflytning ikke overholdt sine sikkerhedsmæssige foranstaltninger og så er der tre gange kommet et brag af en jernstøvssky, der har lagt sig over biler og huse. Når jeg ved at det er tre gange, skyldes det, at mine biler – en Sierra og en Polo – nu for tredje gang skal til behandling. Sierra'en har dog ikke fået tredje gang endnu (skaden er for længe siden anmeldt) da det indgår som bevismateriale i den retssag vi har anlagt mod kommunen og virksomheden. Og når jeg skriver 'jernstøvssky' skal det tages bogstaveligt. Vores nabo så skyen, der væltede ud fra virksomheden."

I klagerens skrivelse af 22/6 1999 til nævnet hedder det videre: "Nyt i sagen er 'kosmetikken'. Det har ikke tidligere været nævnt. Umiddelbart undrer det mig, at dette aspekt først er taget ind i sagen nu med mindre det er et udtryk for, at selskabet ikke føler sig så overbevist om, at det andet argument holder. Selvfølgelig er der ikke tale om kosmetik alene. Overfladen på plastikrammerne ved plastikvinduer bliver ganske enkelt ødelagt af rusten fra jernstøv. Ligeledes er der et meget kraftigt angreb af jernstøvspartikler på de zinkplader, der sidder omkring plastikvinduerne. Hvis ikke jernpartiklerne slibes af vil zinken blive ødelagt. … Skaden er IKKE misfarvning, for så var det blot et spørgsmål

om at male vinduerne over. Skaden er at jernstøvet er landet. Lad mig sammenligne med policens egne eksempler: Vandskade forårsaget af dryp. En udefra kommende genstand, en dråbe, rammer et legeme … Og det drypper og drypper gennem år, for så til sidst at nedbryde legemet. Men i mit tilfælde er der ikke tale om at jernstøv lander lidt efter lidt – som jeg tidligere har nævnt – eller at jernstøvet så at sige ruster i ryk. Fra jernstøv lander til det ruster og går ned i materialet og ødelægger det er der tale om en kontinuerlig kemisk proces – eller hvad vi nu kalder det – hvor årsag og virkning om noget er identiske. 'Rusten og misfarvningen er sket over tid…' skriver selskabet. Ja, set med vores øjne, men undersøger vi sagen nærmere så er problemet med jernstøv, at det så at sige 'brænder' sig ind i materialet, så det ikke kan tørres af. Og fra det øjeblik det er landet begynder processen. Jeg må fastholde, at skaden er at jernstøvet er landet – og at det at det lander og det at det ødelægger er to sider af samme sag. Derfor vil jeg gerne have jernstøvet af med forsikringens hjælp. På trævinduer kan det slibes væk – og her må en fagmand så vurdere om det er nok at male over – altså kommer det kosmetiske argument ind i billedet. På plastikvinduer kan jernstøv ikke slibes væk uden at ødelægge overfladen, og derfor skal de efter tømrermesterens vurdering skiftes ud. Her gælder det kosmetiske argument ikke. Ligeledes med de før omtalte zinkplader."

Klageren har fremlagt en prøvningsrapport udarbejdet den 17/5 1999 af Teknologisk Institut. Af rapporten, hvor prøve nr. 7 og prøve nr. 10 er udtaget fra klagerens ejendom i nr. 37, fremgår bl.a.:

"***Prøve 4:*** Pr. fra ringvej indsamlet af beboer

Består af en blanding af sand, stålsand, skeletdele som i prøve 3, sorte partikler som i prøve 5, perler fra metalforarbejdning m.m. Ved XRF-analysen ses metaldelen som tidligere med FE, Mn, Cu og Zn.

Prøve 5: Pr. fra sandblæsning af M/S Nyholm af MLK S..

Der ses et specielt materiale af hårdt glaslignende sort materiale. Det anvendes formodentlig som sandblæsningsmateriale. Iblandet ses malingsskaller, rust, sand m.m. Røntgenanalysen viser en noget afvigende sammensætning med bl.a. bly (Pb) og molybdæn (Mo), men også jern, kobber, zink og chrom.

Prøve 6 og 7: Pr. fra sålbænk mod øst nr. 44/Pr. fra havebord af træ mod øst nr. 37

Begge prøver viser mange stålpartikler i overfladen, der er rustet fast i materialet. Det ses ofte, hvor der er frit metal på malede overflader eller lignende. EDXRF-analyse viser alene indholdet i plastmaterialet. Nøjere analyse på partiklerne kræver SEM-EDX-analyse.

Prøve 8: Pr. fra carporttag nr. 48

Prøven er tørret op fra fugtig prøve og indeholder som usædvanligt indhold meget rust, metalperler og metalstykker fra metalforarbejdning. EDXRF-analysen viser jern, zink og chrom samt titan, og det er ikke særlig specifikt.

Prøve 9: Pr. fra sålbænk nr. 48

Lignet prøve 6 og 7 med stålpartikler fastholdt på overfladen af rust. Der er både svejseperler og metalpartikler fra metalbearbejdning.

Prøve 10: Pr. sålbænk nr. 37 mod vest

Som de øvrige prøver ses mange stålpartikler på overfladen. Der er både kugler og andre partikler, og det stammer fra metalbearbejdning.

Konklusion Der er tale om en del forskellige prøver med varierende indhold. De løst opsamlede prøver: 1, 3 og 4 er en blanding af stålsand, sand, metalpartikler fra forarbejdningsvirksomhed af stål samt malingsrester, jord m.m. Der ses også sorte partikler svarende til de glaslignende materiale til sandblæsning, som ses i prøve 5. De udtagne prøver fra bygninger som sålbænke, carporttag og havebord samt prøve 2 fra cisterne udviser alle et stort indhold af metalpartikler og heraf en stor del metalkugler fra svejsning og/eller slibning. Denne belægning af metalpartikler er helt klart et resultat af nærliggende metalforarbejdning. Metalpartikler fastholdes som følge af rustdannelse. Andre partikler vil regne væk. Der er desværre ikke nogen eksakte kendetegn i prøverne, der peger på én kilde, idet stålet er ret almindeligt og kan være anvendt flere steder."

I selskabets skrivelse af 22/10 1999 til nævnet hedder det bl.a.: "I rapporten fra Teknologisk Institut kan det fastlægges, at der stor set i samtlige af prøverne fra 1 til og med 10 er fundet spor af jernholdigt materiale. … I konklusionen på side 4 andet sidste afsnit er anført: 'De udtagne prøver fra bygninger, som sålbænke, carporttag og havebord samt prøve 2 fra cisterne udviser alle et stor indhold af metalpartikler og heraf en stor del metalkugler fra svejsning og/eller slibning. Denne belægning af metalpartikler er helt klart et resultat af nærliggende metalforarbejdning. Metalpartikler fastholdes som følge

af rustdannelse. Andre partikler vil regne væk. Der er desværre ikke nogen eksakte kendetegn i prøverne, der peger på én kilde, idet stålet er ret almindeligt og kan være anvendt flere steder' (vor fremhævning). Med henvisning til resultaterne af prøverne foretaget af DTI, må det for os at se entydigt kunne fastlægges, at årsagen til de kosmetiske skader i form af rust på malede flader og vinduer på vores kundes bygning, alle skal søges i, at der ved flere lejligheder med vinden er ført metalstøv hen mod bygningen. Dette metalstøv har lagt sig på bygningen evt. i forbindelse med fugtigt vejr. Det forhold, at der med vinden bliver ført metalstøv til bygningen, afstedkommer i sig selv ingen skade på bygningen. I forsikringsbetingelserne side 7 under Anden pludselig skade anføres: 'Ved pludselig skade forstås en skade, som skyldtes en udefra kommende og virkende årsag. **Årsag og virkning** skal således ske **samtidig**' (vor fremhævning). I nærværende sag er vi enige i at første led (*virkning*) i pludseligheds kriteriet er opfyldt, idet metalstøv med vinden er blevet båret frem til bygningen. Derimod er andet led (*årsag*) ikke opfyldt, idet metalstøvet i og med det har lagt sig på bygningsdele ikke har anrettet skade i selv samme øjeblik metalstøvet 'lagde sig tilrette' på bygningen. Betingelsen for dækning under anden pludselig skade er således ikke opfyldt, idet som nævnt årsag og virkning **skal** ske samtidig. Dette er ikke tilfældet i nærværende sag, hvilket efter vor opfattelse bekræftes af konklusionen i rapporten fra DTI, der for os at se tydeligt fastlægger, at metalpartiklerne er fastholdt som følge af rustdannelser. For god ordens skyld bemærkes at rustdannelser, ikke indtræder her og nu, men er en proces der igangsættes fra det øjeblik, at metal (jern) ikke er beskyttet mod vejrliget. Påvirkningen igangsætter en nedbrydning i form af rustangreb. Man kan drage en sammenligning med et nyt haveredskab af jern, der ikke er overfladebeskyttet mod rustangreb. Hvis man benytter dette, og ikke får det tørret af efter brug, eller ligefrem lader det stå fremme og dermed udsat for vejrligets påvirkning, da vil dette med tiden blive anløbet af rust. En proces der ikke indtræder fra det øjeblik, man første gang fører en spade i jorden, men en proces der sker over et længere tidsforløb. På denne baggrund må vi derfor fastholde, at vor kunde ikke har krav på erstatning i forbindelse med metalstøv, der ved flere lejligheder med vinden er ført frem til vor kundes bygning. De skader, der kan iagttages på vor kundes bygning, kan derfor alene henføres til kosmetisk art. I den forbindelse kan vi henvise til de fotos, der er fremlagt i sagen, hvor det for os at se klart og entydigt fremgår, at det må forholde sig som ovenfor beskrevet. Der er bl.a. et foto udvisende et hjørne af et plastvindue, hvor man bag vinduet kan set et gardin med motiv bl.a. af en

bil. I nederste højre hjørne ses tydeligt, at der har samlet sig metalstøv, som formentlig må have hæftet sig på glasset og rammen og så med nedbør er ført ned og samlet sig i bunden i den vandrette del af vinduet. Her ses som nævnt tydeligt, anløb af rust. Det samme gælder vinduet, med en sålbænk nederst og et hængsel til højre, hvor der i den vandrette nederste glasliste ses rust i højre side. På samme billede ses tillige i højre hjørne en rustplet. Denne rustplet er formentlig fra et søm benyttet ved samlingen af trævinduet."

Klageren har hertil i skrivelse af 8/12 1999 til nævnet bemærket: "Jeg vil som allerede tidligere nævnt anføre, at det generelt er utilfredsstillende for mig som kunde, at forsikringsselskabet hen ad vejen skifter argumenterne ud efter forgodtbefindende. Først gjaldt 'årsag-virkningskriteriet' for støvpartiklernes vandring fra den forurenende virksomhed til huset. Da dette argument åbenbart ikke kunne holde, skiftede selskabet argumentet ud med at kriteriet nu gjaldt fra partiklerne landede til de efter nogen tid begynder at anrette skade gennem rustdannelse. Selskabet har tidligere skrevet, at man mener, at der går mindst et døgn før det er muligt at se, at rustdannelsen er sat ind. Det er dog et tyndt argument. Kigger man efter i et mikroskop, så er jeg overbevist om, at rustdannelsen sætter ind med det samme – og dermed kan argumentet om at årsag og virkning ikke er sammenfaldende ikke bruges. Og endelig fremførte selskabet i det forrige brev, at støvpartiklerne slet ikke skader, så det alene er et spørgsmål om kosmetik. Det er nu ikke den besked jeg har fra håndværkerne. Så er der et afsnit, hvor selskabet fremfører, at rustdannelsen er en proces, der igangsættes fra det øjeblik, at metal ikke er beskyttet mod vejrliget. Jeg forstår ikke, hvad selskabet mener, hvis det skal være et argument, der taler min sag imod. For selvfølgelig er jernpartiklerne ikke beskyttet, da de lander ud på huset – på alle de flader, der netop skal beskytte huset. Hvis De derimod mener, at jernpartiklerne lander på flader, der i forvejen er rustne, så tager selskabet afgørende fejl. Vi har aldrig haft problemer med hverken jernstøv før eller med at husets materialer rustede. Det er jo netop derfor, at vi så hurtigt bemærkede at der var noget galt. Derfor må jeg også med 'store bogstaver' slå fast, at selskabets forsøg på at understøtte argumentet med 'årsag-virkningskriteriet' ved at sammenkæde det med at metalpartiklerne blev fastholdt på husets flader som følge af at husets flader var rustne, er helt hen i vejret. Så sammenligner selskabet mit hus med et haveredskab, der ikke er tørret af efter brug. Vil det sige, at forsikringen fra selskabets side alene gælder, hvis

man hver dag, når man kommer hjem efter arbejdet tørrer sit hus af? Jeg vil godt se hvilken forøgelse af arbejdsskader forsikringsselskabet ville få på nakken, hvis en million husejere hver dag skulle hænge rundt på deres tage for at tørre støv af. Mig bekendt stiller forsikringsselskaberne alene krav om at huset er vedligeholdt. Endelig skriver selskabet, at jernpartiklerne er ført ned i et hjørne af nedbøren. Nej – det er ikke særligt sandsynligt. Derimod taler meget for, at jernstøvet – da det kom gennem luften – har lagt sig i læ. Og så nævner selskabet et rusten søm. Betyder det, at sagen nu står og falder med et rusten søm! Endelig til sidst, så antyder selskabet, at overfaldet af jernpartikler er sket i en kontinuerlig proces gennem længere tid. Det er ikke tilfældet. Der har som tidligere nævnt været tre store samlede angreb – jf. anmeldelsen af bilerne. Jeg vil gerne være positiv og jeg har stor respekt for gode argumenter, men jeg synes helt ærligt, at selskabets argumenter i almindelighed og deres flydende argumentation i særdeleshed er ude på et overdrev. For mig at se er der ingen grænser for, hvor mange tynde argumenter der fra selskabets side bringes på bane for at unddrage sig et ansvar. Og det præger vores argumenter. De bliver mere og mere sofistikerede – og begge parter hvirvles ind i denne ordstrøm, der mere og mere udtynder sagligheden. Ja, til sidst ender vi ved et 'rusten søm'. Og hvad er konsekvensen? Et eller andet sted må det vel gå ud over selskabets selvrespekt og kunden, undertegnede, får sværere og sværere ved at se logikken i det hele. Og den stædighed, der indtil nu har drevet mig, kan efterhånden ligge på – ja et rusten søm."

Til støtte for, at der ikke alene er tale om kosmetisk skade, har klageren fremlagt sålydende skrivelse af 3/8 1999 fra en tidligere smed på Nakskov Skibsværft, nuværende medlem af Danmarks Naturfrednings lokalkomite i S..: "Efter min bedste overbevisning vil rustpartikler, som har 'ætset' sig fast i plastoverflader bevirke tidligere nedbrydning af overfladen og dermed afkorte holdbarheden væsentligt. Ligeledes tror jeg også det forholder sig med overfladen på zink."

Nævnet har fået forelagt diverse analyserapporter samt fotos fra ejendommen.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**Anden pludselig skade** Forsikringen dækker enhver anden pludselig skade, der ikke kan henføres til de foregående positivt nævnte dækninger eller anførte undtagelser. Ved pludselig skade forstås en skade,

som skyldes en udefra pludselig kommende og virkende årsag. Årsag og virkning skal således ske samtidig. Skader, der sker over et tidsrum og ikke på et tidspunkt, f.eks. vandskade forårsaget af dryp eller udsivning, revnedannelser på grund af frost, bygningens sætning, rystelser fra trafik, regnes ikke som pludselige skader. … **7. Hvordan beregnes erstatningen?** … Der ydes ingen erstatning for beskadigelse af kosmetisk art, samt for eventuelle farveforskelle mellem erstattede ting og de oprindelige."

Nævnet udtaler:
Nævnet har gennemgået sagen og finder, at den anmeldte hændelse ikke kan henføres til forsikringsbetingelsernes dækning for pludselig skade, idet virkningen er sket over et tidsrum. Da der heller ikke i øvrigt er dækning efter den tegnede forsikring,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann
formand